

ОХРИДСКИ ПРОЛОГ, СВЕТОГ ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА ВЕЛИМИРОВИЋА, ЗА

17. јул по јулијанском календару

1. **Св. муч. Марина.** Родом из Антиохије Писидијске, од родитеља незнабожачких. Тек у 12. својој години чу Марина за Господа Исуса Христа, како се ваплоти од Пречисте Деве, како чудеса многа сотвори, крсну смрт прими и славно васкрсе. Њено младо срце распали се љубављу према Господу, и она се заветоваше никад се не удавати, и још жељаше свом душом пострадали за Христа и крстити се у крви мучеништва. Њен отац омрзну је због вере њене и не сматраше је ћерком. Намесник царски, Олимврије, сазнавши од Марине да је она хришћанка, пожели од ње најпре да му буде жена. А када Марина то одби, он јој нареди да се поклони идолима, на што св. Марина одговори: „не ћу се поклонити ни принети жртве бездиханим и мртвим идолима, који нити сами себе познају нити пак знају, да ли их ми чествујемо или бешчествујемо; не дам њима оне части, која припада само Творцу мојему“. Тада је Олимврије стави на љуте муке, па је сву рањену и крваву баци у тамницу. У тамници Марина се мољаше Богу, и после молитве јави јој се најпре ђаво у виду страшне змије, која обзину главу њену. Но када се она прекрсти змија се распуче и ишчезе. Тада је облиста светлост небесна, и њој се учини, да ишчезоше зидови тамнице, заједно са кровом, и крст се јави, блистав и висок, а на врху крста бела голубица, од које дође глас: „радуј се, Марино, разумна голубице Христова, кћери Сиона вишњег, јер приспе дан твога весеља.“ И Марина би исцељена силом Божјом од свих рана и болова. Безумни судија мучаше је други дан у огњу и у води, али Марина све претрпи као у туђем телу. Најзад је осуди на посечење мачем. Пред саму смрт јави јој се Господ Исус с ангелима. Посечена беше у време цара Диоклецијана, но душом и силом оста у животу на небесима и на земљи. Једна рука св. Марине налази се у ман. Ватопеду у св. Гори. У Албанији пак, на планини Ланга више Охридског језера, налази се манастир св. Марине са једним делом њених чудотворних моштију. Многобројна чудеса догађала су се и догађају у овом манастиру, којих су сведоци не само хришћани него и муслимани. Толико

поштовања имају Турци према овој светињи, да никад нису хтели дарнути ни у светињу нити у имовину овог манастира. Једно време Турчин је био тотор овог манастира.

2. Преп. Леонид Устнедумски. Овај руски светитељ подвизавао се од младости у неколиким манастирима, у Соловецком, Мирожском и другим. Најзад основао свој манастир на реци Лузи у Вологодској губернији. Подвизавао се тврдо док му се душа није испунила благодатном светлошћу и силом Духа Светога. Као светилник велики привукао многе подвижничком животу. Назват је Устнедумским зато што кад га је једном ујела отровна змија, он о томе није хтео ни мислити ни зборити, и остао је жив. Угодивши Богу представио се мирно 17. јула 1653. год. Мошти његове покоје се у његовом манастиру.

Марина се света Господу мољаше,
И сузама топлим молитву јачаше;
– Господе Исусе, Боже мој и Спасе,
Ти сваком помажеш, ко у Те узда се.
Буди близу мене, близу моје душе,
Кад неверни почну тело ми да руше,
Буди близу мене, снаго мученика,
Да поднесем муке без страха и крика.
Као овца стојим пред гладним вуцима,
К’о самотна птица пред многим ловцима,
Као риба бедна, мрежом ухваћена, –
Но ја у Те гледам, Господе спасења!
Нек растржу тело к’о јевтину врећу,
Ја се Тебе, Христе, отказати не ћу;
Волим муке с Тобом но све труле сласти,
Ја се клањам, Спасе, само Твојој власти.
Победниче смрти, ђавола и ада,
Кроза ме понови те победе сада!
На свему Ти хвала, Господе и Спасе,
Што сваком помажеш, ко у Те узда се.

РАСУЂИВАЊЕ

Док Христос не постане души све, али све, што уопште има неку непролазну и непроменљиву вредност, дотле човек не може поћи

на муке за Христа. Како је св. Марина, петнаестогодишња девојчица, могла поћи на муке за Христа? Јер јој је Христос био све, али све. Како је св. Јулита могла се радовати видећи свога трогодишњег сина Кирика мртва за веру Христову? Опет: јер јој је Христос био све, али све... Ево како св. Тихон Задонски исцрпно говори о томе, како је то Христос човеку све. (У виду разговора Христа с човеком.) „Хоћеш ли себи добра? Свако добро у Мени је. Хоћеш ли блаженства? Свако блаженство у Мени је. Красоту ли хоћеш? Шта је красније од Мене? Благородство ли хоћеш? Шта је благородније од Божјег Сина и Деве? Висину ли хоћеш? Шта је више од Цара небеског? Славе ли хоћеш? Ко је славнији од Мене? Богатство ли хоћеш? У Мени је свако богатство. Мудрости ли хоћеш? Ја сам Мудрост Божја. Пријатељства ли хоћеш: Ко је љубазнији пријатељ од Мене, који душу положио за све? Хоћеш ли помоћи? Ко може помоћи осим Мене? Тражиш ли весеља? Ко ће овеселити изван Мене? Тражиш ли утехе у беди : Ко ће утешити изван Мене? Тражиш ли мира? Ја сам мир душевни. Тражиш ли живота? У Мени је извор живота. Тражиш ли светлости? Азъ есмъ светъ міру.“

СОЗЕРЦАЊЕ

Да созерцавам чудесну бакарну змију у пустињи (IV Мојсије 21), и то:

1. како сав народ хтеде изгинути од уједа змија, док Мојсеј не подиже бакарну змију на мотци;
2. како свак, уједен од змије, чим погледа у бакарну змију, биваше здрав;
3. како бакарна змија предображава Христа на крсту.

БЕСЕДА

о потреби понављања и понављања

За то се нећу олијенити опомињати вам једнако ово, ако и знате и утврђени сте у овој истини. (II Пет. 1, 12)

Орач оре у њиви. Не понавља ли орач сваког секунда исти посао? Како би иначе њиву узорао, ако не би одјутрадо мрака дубио бразду за браздом?

Путник корача путем. Не понавља ли путник свакога секунда исти посао, исти труд? Како би иначе пут прешао, и својој мети стигао?

Дрводеља даске деља у радионици. Не понавља ли дрводеља са сваком даском исти посао, исти напор? Како би иначе спремио поручени број издељаних дасака?

Нису ли, браћо, сви наши корисни послови састављени од низа и низа понављања? Нека се, дакле, не олењи проповедник истине, и не каже: рекао сам им, и не ћу да понављам! Нека се не погорди слушатељ истине, и не каже: чуо сам то један пут, и не треба више да слушам!

О проповедниче истине, не убој се да понављаш и понављаш; да поновљено учиш и поновљено опомињеш. Без понављања нити се њива узоре, нити пут превали, нити јапија издеља. А ти си за то, да ореш, да водиш, да дељаш.

О слушатељу истине, не погорди се и не реци, да си једном чуо истину. Истина је храна за душу. Ти си јео хлеб и данас, и јуче, и прекјуче, и месецима и годинама. И опет ћеш га јести, да би тело твоје било здраво. Храни и душу. Храни је истином, истом истином, и јуче и данас и сутра, све до смрти. Да душа твоја буде здрава и снажна и светла.

О Господе Исусе, храни нас сваки дан и сваки час истином Твојом – Тобом, о Исусе, храно слатка! Теби слава и хвала вавек. Амин.

svetosavlje.org/dan-prologa/17-jul-po-julijanskom-kalendaru/2022-07-30/